

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krone, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne števe se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje šte. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torej zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 80, za 1/2 strani K 40, za 1/4 strani K 20, za 1/8 strani K 10, za 1/16 strani K 5, za 1/32 strani K 250, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 7.

V Ptuj v nedeljo dne 18. februarja 1912.

XIII. letnik.

Krinka doli!

Že zadnjič smo poročali, da so slovensko-klerikalni poslanci zopet razbili štajerski deželni zbor in s tem umorili vse želje in nade bednega štajerskega ljudstva. Kdor pozna življenje, pravzaprav životarjenje tega nesrečnega ljudstva, ki se bori vsak dan na novo za kosček kruha, kdor vidi pol nago deco in lačne starčke, od katerih jemljejo debeli duhovni gospodje zadnje krajcarčke, kdor ima le pojem o kmetem, delavskem in obrtniškem življenju, kdor je poskusil razumeti vso plitvo narodnjaško politiko naših „ljudskih voditeljev“, — ta mora res v sveti jezi nad počenjanjem teh poslancev udariti s pestjo po mizi! Za Boga, kaj pa že mislijo ti slovensko-klerikalni poslanci, da so? Ali res mislijo, da je zabitost širokih množic duševno zanemarjenega ljudstva tako velika, da si smejo vse dovoliti? Ali res mislijo ti „poslanci“, da dela slovensko ljudstvo edino za žepu svojih zastopnikov? Ali res mislijo, da bodejo že celo deželo komandirali in strahovali? Ali res mislijo, da je njih tucat več vreden nego stototisoč kmetov? ... Gospodje slovenski poslanci, ne šopirite se s pavovim perjem, ne nosite previsoko svoje nosove! Pomislite, da traja „svaka sila do vremena“ ... Ljudstvo gleda in vidi! Ljudstvo čuti! In to ljudstvo bode polagoma izprevidilo, da ste vi slovenski poslanci njegovi grobokopi! Na vaši vesti je vsa beda in revščina, vi ste krivi, da ljudstvo obupa in si ne več pomagati! Vi bodele odgovor dajali pred zgodovino revnega slovenskega ljudstva, katerega življenje je vsak dan bolj podobno življenju beračev ...

Vi ste krivi! — Kdo je to? — Vi slovenski deželni poslanci štajerski, ste krivi! V starih časih bi se pribilo vaša imena na sramotno tablo! Ali tudi zdaj se jih ne sme pozabiti! Ob vsaki priliki moramo ljudstvo opozarjati na vaša imena, vi politični gospodje, ki pustite ljudstvo v lakoti umirati, medtem ko imate začasno volitev usta vsa polna najsladkejših obljub! Ej, gospodje, ljudstvo si bode vaša imena zapomnilo in prišel bode zopet čas volitev, zopet čas boja, zopet čas medenih obljub. Takrat bode pač marsikateri vaš dosedanji zapeljani somišljenik in prijatelj izprevidel, marsikateri kmet bode šel raje v hlev svoje izstra dane krave gledati ali na travnik posledice povodnji opazovati, nego da bi zopet v krčmi pritrjeval vašim zlaganim besedam! ... Kateri so torej deželni poslanci slovenski, ki so preprečili gospodarsko delo? Tu so njih imena:

Dr. Korošec, kaplan;
dr. Benkovič, advokat;
dr. Jankovič, zdravnik;
dr. Verstovšek, profesor;
Ozmeč, župnik;
Robič, deželni odbornik;
Roškar;
Meško;
Novak;
Pišek;
Terglav;
Vrečko;

pomočniki, ki morajo vbogati!

To so tisti junaki, ki silijo štajersko deželo v vedno nove dolgove. Kadar bodejo ti možakarji zopet med ljudstvo prišli, takrat naj vsak posamezni kmet korajžno svoje mnenje pove. Kmet, obrtnik, delavec, — ne boj se tega tucata možakov, ki te danes po komandi protiaustrijskih hujšakačev „zastopajo“ ...

Ljudstvo, povej tem poslancem resnico! Kmet, kadar ti bode vzel eksekutor zadnjo kraljico iz hleva, takrat pojdi tvojega slovenskega poslanca vprašati, zakaj je delal deželi dolgove in s tem večje davke ... Kadar bodeš v uničenem vinogradu iskal pomoči od države in dežele, ki vendar temelji na kmetem, takrat pojdi k tvojemu slovenskemu poslancu in vprašaj, zakaj ti je podpora snedel ... Kadar preplava Drava ali Pesnica tvoje travnike in kadar pride zopet čas, da moraš „mrvo mlatiti“, takrat pojdi k slovenskemu poslancu in mu reči: Zakaj si ne mogočil regulacije? ... Kadar bodeš na smrt bolan iskal pomoči v deželni bolnici in se ti bodejo vrata pred nosom zaprla, takrat pojdi k tvojemu poslancu in mu reči: Zakaj pustite celo bolnike trpeti, ako že zdravim ničesar ne privoščite? ... In končno, vbogi kmet, vprašaj te slovenske poslance: Zakaj niste delali obstrukcije, ko ste dobivali lepe denarje kot plačo za vašo poslaniško lenobo? Zakaj ste jemali dijete, slovenski poslanci, ko ste vendar vedli, da ljudstvo trpi in strada? ...

Slovenski poslanci! Na vašo glavo pride revščina slovenskega ljudstva!

Politični pregled.

Državna zbornica stopila bode v torek, dne 27. februarja zopet skupaj. Razpravljati bode morala zdaj o najvažnejših postavnih predlogih: o državnem proračunu, o vojni prenovi in o raznih davčnih postavah. Baje se bode tudi zopet o italijanski visoki šoli govorilo, ako ne bode zopet na Avstrijskem tako običajna obstrukcija vse delo preprečila.

Delegacije obdržale bodejo svoje glavno zasedanje šele meseca aprila po Veliki noči. Minister za zunanje zadeve grof Aehrenthal je namreč bolan in splošno se sodi, da sekcijski šef Müller, ki ga zastopa, ne bode prišel pred delegacije. Pozno zasedanje delegacij pa bode imelo bržkone to posledico, da se ne bode moglo sprejeti skupni proračun; računati nam je torej zopet s proračunskim privzorcem.

Kam gre denar iz davkov? Vlada je za hrvatske in slovenske šole na Primorskem 100.000 kron izplačala; od te svote dobi hrvatsko šolsko društvo 70.000 K, ki jih bode bogve kako porabilo. Pa pravijo, da nam gre slabo ...

Poroka v cesarski hiši. 10. t. m. vršila se je v Schönbrunn poroka nadvojvodine Izabele Marije z bavarskim princem Jurjem. Poroke se je udeležil tudi naš cesar, oče ženina princ Leopold in skoraj vsi člani cesarske družine. Poročil je visoki par nadškof dr. Nagl.

Zopet klerikalni polom. Klerikalci so povsod ednaki: svoja denarna podjetja in gospodarska

društva izrabljajo v politične namene in tako pride do poloma, pri katerem izgubi potem mnogo zapeljanih kmetov svoje premoženje in svojo čast. Tak slučaj se je zgodil zdaj zopet. Klerikalna osrednja zveza rusinskih „rajfajznovk“ je prišla v konkurz. Revizor je dognal, da njen položaj naravnost obupen. Primanjkljaj znaša okroglo 8 milijonov kron. Trpelo bode rusinsko ljudstvo, — zapeljivci pa so gotovo že na varnem!

Skupna Hrvatska. Med hrvatskimi narodnjaki se (kakor med našimi prvaškimi zagriženci) vedno zopet ponavlja misel o združenem hrvatskem kraljestvu. Žalostne razmere pod madžaronsko vlado to misel še pospešujejo. Hrvati so sedaj raztreseni po Hrvaški, Slavoniji, Bozni, Hercegovini in Dalmaciji. Njih poslanci so zdaj sklenili, da bodejo ob zasedanju delegacije cesarju prošnjo predložili, da naj se združi vse Hrvate v ednotno kraljestvo z lastno ustavo. Seveda se te prošnje ne bode vlašilo, ker bi to pomenilo začetek konca avstro-ogrške monarhije.

Izgnani škofi. Zaradi politične hujskarije proti državi izgnala je portugalska vlada za dve leti nadškofa v Bragi in v Portalegri. Portugalci ne dopustijo, da bi politika duhovščine nemir delala.

V Švici so sklenili pri ljudskem glasovanju vpeljavo novega zavarovanja za slučaj nezgode ali bolezni. Za predlog je glasovalo 45.000 oseb.

Sijamski kralj Mana Vairaut se je podal na veliko potovanje po Evropi.

Ednaka pravica za vse!

Vrli koroški list „Allg. Bauernzeitung“ prinaša pod tem naslovom zanimivi članek, ki se naslanja sicer večinoma na koroške razmere, ki pa ima vendar tudi splošni pomen. Objaviti hočemo torej tudi mi poglavitne misli iz tega članka:

Kmalu ko je sedanje ministerstvo nastopilo, se je na Dunaju zopet „delilo.“ Poljaki, ki imajo največje in nikdar polne žepu, dobili so seveda zopet največ. Njih troglavni poljsko-rusko-avstrijski patriotizem ima to lastnost, da se ga mora semtertja z avstrijskim denarjem plačati. 30 let sem že regulirajo v Galiciji potoke, in čudno, kadar so gospodje Poljaki napravili pri temu svoj „kšeft“, odtrga voda zopet vse proč. Zdaj je vlada Poljakom zopet 100 milijonov kron za gališke kanale dovolila, kateri kanali bodejo 8 mesecev v letu zmrznjeni, ostalih 4 mesecev pa posušeni. Na drugem mestu se je Čehe, te „patriote na preklic“ bogato obdarilo. Že pred par leti dobila je Praga (kakor nobeno drugo mesto!) od vlade 10 milijonov kron. Zdaj pa se je zopet za Češko več kot 100 milijonov kron za vodne zgradbe dovolilo. V Trstu je vlada 56 milijonov tako rekoč v vodo vrgla, kajti novi „molo“ se je podrl, predno je bil zgrajen. Celo za Kranjce, ki so l. 1908 za Srbijo denarje nabirali, ima vlada vedno darila.

Kaj pa se je za naše planinske dežele,